

URBACT NOVICE

DECEMBER 2014

Pridruži se nam na Urbactovem mestnem festivalu v Rigi med 6. in 8. majem 2015

Vas zanima, kaj je novega na področju trajnostnega urbanega razvoja? Vas zanimajo socialne inovacije, nove ekonomije in ustvarjanje delovnih mest ali urbana prenova? Ali Urbacta še ne poznate, a vas zanima za kaj gre? Ste član Urbactove skupnosti in si želite predstaviti rezultate svojega omrežja? Si želite izmenjave in mreženja z drugimi evropskimi mesti? Če ste na katero od zgornjih vprašanj odgovorili pritrdilno ...

... potem veste, kje morate biti med 6. in 8. majem 2015!

Na Urbactovem mestnem festivalu boste izvedeli, kaj so vroče teme na področju urbanega razvoja, kako so evropske urbane agende povezane z globalnimi temami, poleg tega pa boste imeli možnost spoznati več kot 400 posameznikov, ki delujejo na tem področju. Proslavili bomo rezultate programa Urbact II, ustvarjena omrežja in nabrano znanje, istočasno pa bomo zagnali Urbact III in predstavili novosti za obdobje 2014–2020.

Udeleženci festivala boste lahko sami oblikovali svojo festivalsko in mestno izkušnjo, saj boste lahko izbirali med številnimi aktivnostmi. Pestra festivalska ponudba bo vključevala:

- Tematske delavnice (nove urbane ekonomije, ustvarjanje delovnih mest, trajnostna prenova, socialne inovacije)
- Specialistične delavnice
- TED govore
- Urbact café
- Tovarno idej
- Sprehajalne delavnice

Želimo si, da bi imeli naši udeleženci dovolj časa in prostora za mreženje in izmenjavo izkušenj, zato bodo na programu tudi družabni dogodki, spoznavni zajtrki, nestrukturirani dogodki in ogledi Rige.

Kdo lahko sodeluje?

Festival je odprti dogodek, namenjen strokovnjakom, oblikovalcem politik in izvoljenim predstavnikom, ki so vključeni v urbani razvoj na lokalni, regionalni, nacionalni in evropski ravni. Dobrodošla so mesta (partnerska in tista, ki ne sodelujejo v Urbactu), projektni partnerji in strokovnjaki, nacionalni organi, evropske institucije, raziskovalni inštituti, organizacije civilne družbe in organi upravljanja operativnih programov.

Več informacij o dogodku in prijavi bo na voljo v naslednjih mesecih.

[Povezava na originalni članek](#)

S trajnostno hrano do trajnostnega lokalnega razvoja

Hrana in prehrana se vzpenjata proti vrhu mestnih in občinskih prioritet po vsej Evropi, zato je URBACT to temo izpostavil tudi na svojem dogodku v okviru OPEN DAYS oktobra 2014 v Bruslju. Na delavnici so Urbactovi partnerji razpravljali, kako lahko občine s pobudami, ki so povezane s hrano, vplivajo na gospodarski, družbeni in okoljski razvoj ter istočasno v odločanje vključijo javnost. Poglejte, kaj so bile glavne točke pogovora.

»Ko zaženete lokalno omrežje na temo hrane, povabite ljudi v prijazno okolje, na vrt na strehi ali celo na kmetijo!« priporoča Anne Feijter, svetovalka za komuniciranje z občine Amersfoort na Nizozemskem, ki je partner v projektu [Sustainable Food for Urban Communities](#). Feijterjeva je predstavila **posredniško vlogo mesta pri promociji** trajnostne hrane z vključevanjem in sodelovanjem javnosti. Vzpostavili so lokalno podporno skupino, ki so jo poimenovali Omrežje za pravo hrano (*Real Food Network*), vanjo pa so vključeni predstavniki iz občinske uprave, prebivalci in drugi lokalni deležniki. Skupaj so oblikovali lokalni akcijski načrt, ki temelji na treh stebrih: **pridelava** – rast lokalne ekonomije s kmetijami okoli mesta in skupnostnimi vrtovi v mestu samem, **dobava** hrane ljudem (partnerstva med mesarji in kurirji na kolesih, ki dostavljajo hrano na trajnostni način), **uživanje** lokalne hrane v lokalnih restavracijah ter seznanjanje otrok z lokalno pridelavo in prodajo hrane. Pobude, ki so jih zagnali, več kot očitno pozitivno vplivajo na participacijo, vključenost in zdravje. Feijterjeva je poudarila, da mora biti občina, če želi doseči dobre rezultate, radovedna in blizu ljudem.

Druga možnost za občine je, da **razvijajo sodobne mestne tržnice**. Lokalne tržnice lahko razumemo kot orodje za uresničevanje urbanih politik. Biti morajo konkurenčne in infrastrukturno prilagojene, tako da so privlačne za obiskovalce. Če jim to uspe, ustvarjajo delovna mesta in spodbujajo podjetništvo. V Wroclavu, ki je partner v Urbactovem projektu [URBACT Markets](#), so na starem, a prenovljenem, trgu nedavno odprli sodobno živilsko tržnico s tradicionalno atmosfero, ki je postala pravi magnet za obiskovalce. Mesto si je želelo k obisku in nakupom na tržnici pritegniti še zlasti mlade ljudi, zato so storili še en korak naprej in zagnali promocijsko kampanjo. V sodelovanju z lokalnimi kmetijami so pripravili kuharsko oddajo in poskušali na tak način spodbuditi k nakupom na lokalni tržnici.

Promociji lokalnih tržnic je namenjen tudi mednarodni dan tržnic s **festivalom [Love your local market](#)**, ki ga je lani zagnalo omrežje URBACT Markets. Letos so mesta, ki si želijo izpostaviti lokalni pomen svojih tržnic, vabljeni, da ga obeležijo med 13. in 27. majem 2015.

Kaj pa če bi za spodbujanje bolj trajnostnega načina življenja in potrošnje uporabili sistem javnih naročil? To so naredili v švedskem Södertäljeju, vodilnem partnerju Urbactovega projekta [Diet for Green Planet network](#). Leta 2001 se je mestna uprava odločila, da ne bo več podpiralo hrane, ki je pripravljena vnaprej ali se pripravi iz praškov, temveč bodo spodbujali okusnejšo, bolj zdravo, ekološko lokalno pridelano in trajnostno hrano. Zahvaljujoč uredbam javnega naročanja je več kot 50 % šolske hrane je sedaj ekološko pridelane, 30 % hrane, razdeljene v šolskih menzah (23.000 porcij na dan) je ekološko pridelane in lokalnega porekla. 95 % šolskih kuhinj samih

oblikuje svoje jedilnike in v njihovo pripravo vključuje tudi šolarje. S to strategijo trajnostne hrane so od leta 2010 zmanjšali uživanja mesa za 30 % in odpadke od hrane znižali za 30–40 %.

Poleg vseh sestavin in receptov predstavljenih zgoraj je pomemben še en element. »Mesta potrebujejo dobre strokovnjake in produkte. Izkoristite tudi najmanjše prednosti, ki jih imate, zavijte jih v svetleč papir in jih promovirajte!« pravi Rocio Rojo Arauzo, vodja projektov na občini v Burgosu v Španiji, ki je vodilni partner projekta Gastronomic Cities. Rocio želi poudariti, da se mesta lahko promovirajo in razvijajo skozi gastronomsko ponudbo. Pravi, da živimo v »izkustveni ekonomiji«, kar pomeni, da si ljudje želijo dobrih izkušenj. Gastronomija je pomemben del tega in krepí vezi med potrošniki in tistimi, ki so kakorkoli povezano s pridelavo in proizvodnjo hrane. **Tudi mesta, ki nimajo močne prehranske tradicije, imajo gotovo nekaj, kar je na lokalni ravni odlično.** Če ima mesto dober produkt in strokovnjake, ima tudi velik potencial za rast.

Iz zgornjih primerov vidimo, da je celostna strategija trajnostne prehrane, vse od javnih naročil do šolskih menz, vključevanja prebivalcev, otrok in lokalnih kmetov ter spodbujanja tržnic in lokalnih posebnosti zelo učinkovito orodje mestne in občinske politike, saj je ekonomsko, družbeno in okoljsko koristna za vse (potrošnike, prebivalce in lokalna podjetja). Občinske uprave lahko z njihovim razvijanjem in uresničevanjem veliko dosežejo. Za učinkovite celostne lokalne strategije pa je nujno horizontalno sodelovanje, ki presega službe in oddelke ter omogoča resnično celostni pristop.

[Povezava do originalnega članka](#)

Sorodne vsebine:

[Mestne tržnice so odgovor!](#)

[Atene – Urbactova prestolnica hrane](#)

[Londonske tržnice so pomembne](#)

[Socialna trgovina z ekološko pridelanimi in lokalnimi živili](#)

[Lokalno je tudi bolj trajnostno](#)

Zakaj je krepitev usposobljenosti mestnih deležnikov sedaj pomembnejša kot kdaj koli prej

Ponovno smo na terenu. Med oktobrom 2014 in začetkom leta 2015 URBACT organizira [informativne dneve](#) v vseh državah EU. Mesta, ki sodelujejo v programu, imajo priložnost deliti svoje zgodbe o uspehu iz iztekajočega se programa. Za nas, Urbactovo ekipo, pa je to priložnost, da predstavimo načrtovane novosti programa URBACT III.

Istočasno se lahko v živo prepričamo, kakšno je stanje na terenu. Zato smo pri pripravi informativnih dni tesno sodelovali z ministrstvi ter pri tem upoštevali trenutne usmeritve in prioritete, ki jih načrtujejo v novem programskem obdobju.

Moje izkušnje iz Rige

Na prvem od informativnih dni, ki je sredi oktobra potekal v Rigi, sem se kar nekaj naučil. Medtem ko je večina Evrope uživala v neznačilno visokih temperaturah, smo imeli v latvijski prestolnici temperature pod ničlo. To je bilo zame nekaj novega. Spoznal sem tudi kontroverzni model zbiranja finančnih sredstev, ki je vključeval tudi dajatve na javne storitve, s katerimi so Latvijci zgradili novo, ikonično [stavbo nacionalne knjižnice](#). Najpomembnejša lekcija, ki se jo odnesel iz Rige, pa je zanimanje latvijskih občin za drugačeno sodelovanje z deležniki. Sedaj tudi bolje razumem, kakšen izziv to predstavlja za večino od njih.

Med panelom, namenjenem vprašanju udeležencev, je nekdo vprašal: »Toda, kako lahko sodelujemo s prebivalci in drugimi deležniki?«. Popolno vprašanje, tako popolno, da bi na dogodkih, kot je ta, lahko kdo pomislil, da smo ga načrtovali. Vendar je bilo vprašanje pristno, in pričakujem, da se bo v naslednjih tednih še pojavilo.

Povezovanje Bruslja z dogajanjem v Rigi

Oktobra je bila krepitev usposobljenosti mestnih deležnikov ves čas v središču pozornosti. Dogodek na to temo je na [Open Days v Bruslju](#) organiziral tudi URBACT. V prepolnem prostoru danskega poslanca sta poljski javni uslužbenec in grški aktivist in nevladnik navdušeno govorila o tem, kako jima je program URBACT pomagal pri poklicnem razvoju. Izkušnje z Urbactom sta povezala s svojima vlogama v mestu ter pojasnila, kako je sodelovanje v projektu, na [Urbactovih nacionalnih izobraževanjih](#), na [poletni univerzi](#) in [izobraževanjih za lokalne politike](#) vplivalo na to, kako sedaj delata.

Pomen krepitve usposobljenosti deležnikov so izpostavili tudi drugi dogodki v mesecu oktobru. Na srečanju [Urban Development Network](#), ki ga je organizirala Evropska komisija, so izpostavili priložnosti za mesta v novem programskem obdobju. Na dogodku je bilo veliko govora tudi o novih teritorialnih instrumentih ([Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost](#) in [Celostne teritorialne naložbe](#)) in o izzivih, ki jih nekatera mesta pričakujejo pri uporabi teh instrumentov. Močan poudarek na celostnih inovativnih pristopih je podkrepil navdihujoč nastop podjetnice [Eve Gladek](#), ki je izpostavila, da se vloga občin spreminja, saj vse bolj postajajo posrednice in podpornice.

Slednje opažajo tudi Urbactove delovne skupine, še zlasti [Delovna skupina za socialne inovacije](#).

Krepitve usposobljenosti v središče

Zgoraj omenjeno vprašanje iz publike v Rigi skupaj z drugimi tukaj predstavljenimi dejstvi potrjuje našo odločitev, da krepitev usposobljenosti mestnih deležnikov postavimo v samo središče novega Urbactovega programa. Tekom programa URBACT II se je to vseskozi kazalo kot izjemno pomembno. Dejavnikov, ki so na vplivali je več: zmanjševanje javnih sredstev zaradi gospodarske krize, nenehni vpliv tehnologije in spreminjajoča se pričakovanja javnosti do javnih storitev. Posledica je naraščajoč pritisk na mestne uslužbenke, da delajo drugače, bolj učinkovito in inovativno. Vloga mestnih oblasti se torej spreminja in prilagajanje na spremembe pa se od mesta do mesta močno razlikuje.

Kaj se je torej Urbactova ekipa naučila v iztekajočem se programu? Ogromno! Zaenkrat bom izpostavil naslednje:

- Povpraševanje po platformah za izmenjavo znanja (skupni prostor, kjer se gradi zaupanje med udeleženci) je veliko.
- Dobro načrtovane priložnosti za učenje s poskušanjem so zelo koristne. Odličen primer za to je Urbactova poletna univerza, na kateri udeleženci preizkušajo svoje predloge na izmišljenem mestnem okolju
- Programi krepitve usposobljenosti, v katerih sodelujejo različni tipi deležnikov so zelo učinkoviti, saj zagotavljajo prisotnost različnih perspektiv.

- Zbirke orodij so zelo uporabne, vendar imajo močnejši učinek, kadar se jih pospremi z inštruktorji in mentorji.
- Izvoljeni predstavniki so zelo veseli priložnosti, ko se lahko učijo od kolegov v drugih mestih. Tako kažejo izkušnje našega pilotnega izobraževalnega programa za lokalne politike.

Vse te ugotovitve smo upoštevali tudi pri pripravi novega programa. Še vedno pa mesta vabimo, da nam povejo, kaj si želijo in kaj pričakujejo v novem programskem obdobju. Vaše predloge lahko z nami delite preko družabnih omrežij in spletnih kanalov. Seveda pa nam jih lahko zaupate tudi v živo na informativnih dneh. Srečanja z vami se že zelo veselimo!

[Povezava do originalnega članka](#)

[URBACT INFO DAN Slovenia](#)